

Naročnina listu: --
Celo leto . . . K 12.—
Pol leta . . . 6.—
Četrť leta . . . 3.—
Mesečno . . . 1.20
Zunaj Avstrije: ----
Celo leto . . . 15.—
Posamezne številke
-- 20 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
se računajo po 40 vin.
od 6 redne petivrstice; pri
večkratnih oznanilih velik
popust.
„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor
Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Prva seja narodnega veča v Belgradu.

V soboto, dne 1. marca ob pol 11. uri so se sešli zastopniki iz celega Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev v začasno narodno predstavništvo. Poslanci so prihajali v dvorano v skupinah in se med seboj prsčno pozdravljali. Na mini strski klopi so sedeli vsi ministri, ki se nahajajo v Belgradu.

Na skrajni levisi sede srbski samostalci, Vse slovenska Ljudska Stranka ter hrvatski poslanci s katoliškim programom. Poleg njih sede srbski nacionalci, poleg samostalcov Lorkovičeva. Na predna dem. stranka, muslimanska skupina dr. Spaha in Hrasnice, hrvatski Starčevićanci ter člani »Hrvatske narodne zajednice« iz Bosne. V centru, toda blizu levice, je zavzela prostor socialnodemo kratska stranka. Pravi centum pa je zasedla JDS. Na skrajni desnici so stari radikalci in nekaj poslancev iz Vojvodine, ki pripadajo srbskim radikalcem.

Minister za konstituante dr. Kramer prečita v slovenskem jeziku ukaz o seziivu začasnega za rodnega predstavnštva. — Poslanec Gjuro Džamonja (iz Bosne) predlaga za starostnega pred sednika najstarejšega člana Gligorija Jeltanoviča iz Sarajeva. (Soglasno sprejeto).

Predsednik je spregovoril nato svoj pozdravni govor, v katerem izraža veselje in srečo, da je mogel na pragu groba in svoje starosti doživeti veliki dan svobode in narodnega ujedinjenja. Do čakal sem srečni čas prvega narodnega predstavnštva združenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev! (Veliko odobravanje) Pozdravljam narodne poslance, ki jih čakajo težke naloge v tej korporaciji, pozdravljam slavno našo vojsko, ki je izvršila slavno delo našega osvobođenja in ujedinjenja (Velika ovacije vojski) pod vodstvom dinastije Karadjordjevičev. (Ploskanje.) Izreka svoj pozdrav kralju Petru I. in regentu Aleksandru. (Odobrovanje.)

Poslovnik srbske skupščine se je sprejel kot začasni poslovni red narodnega veča. Za začasnega tajnika je bil izmed Slovencev izvoljen dr. Jos. Lovrenčič. Srbski nacionalci Živojin Rafaelović pozdravlja ujedinjenje enokrvnega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev. Seja se nato prekine. Druga seja bo v torek, dne 4. t. m., ob 9. uri popoldne. Predsednik pozivlja vse poslance, da gredo

k službi božji v pravoslavno in katoliško cerkev ter v džamijo — Po cerkvenem obredu so se opeli v katoliški cerkvi srbska, hrvatska in slovenska himna.

Te dni pride v razpravo med drugim začasna ustava kraljevstva SHS in agrarna reforma.

V Belgradu imajo krasno spomladansko vreme. Toplo vrgredno solnce sijee na jugoslovansko prestolnico. Bog blagoslovi delo naših narodnih predstaviteljev!

Kaj je z mirom?

Wilson je imel v Bostonu govor, v katerem je označil Ameriko za upanje sveta. Ako Amerika ne bi izpolnila tega upanja, bile bi posledice za svet nedogledne. Če bi podpisali samo tak mir, ki je ob sedanjih okoliščinah še mogoč, bi vedeli, da smo v Versaillesu podpisali samo kos papirja. Ureditve miru ne bi mogle trajati za več generacij, ako ne bi za nje jamčile združene sile civiliziranega sveta. Poudarjal je nadalje, da ima mirovni posvet v Parizu ne samo smoter, skleniti mir, tem več še mnogo bolj, dati svetu končnoveljavno obliko.

Da, tak mir si pač želi cel svet, mir, ki bo prinesel vsakemu narodu prostost in mu dal možnost, da se politično in gospodarsko lahko razvija. Le potem, ako se bodo vsem narodom izpolnile njihove upravičene zahteve, potem je upati, da se v Parizu ne bo podpisal samo kos papirja, ampak da bo res sklenjen mir, ki bo dal svetu novo in trajno obliko.

Iz tega stališča je Wilson popolnoma pravilno označil Ameriko za upanje sveta. Amerika je nepristranska in zlasti njen predsednik Wilson je v resnici moč pravice. Zato pa ni čudno, da se ravno mali narodi, ki so bili preje leta in leta pod tujim jarmom, in katere hčejo še sedaj močnejši sosedje dobiti pod svojo oblast, obračajo do nje in ga prosijo posredovanja. V Ameriko in njenega predsednika stavijo svoje upanje, da bo posredoval in

pravično razsodil. Zato se ločejo tudi Jugoslovani obrniti nanj, ko vidijo, da se z italijanskimi imperialisti ni mogoče pogoditi mirnim potom.

Toda kar je bilo pričakovati, to se je po novjših poročilih resnično zgodilo: Italija od klanja vsako posredovanje in trdovratno vstraja na londonski pogodbi, ki pa je krivična, ker se je sklenila brez vednosti prizadetih faktorjev in ki naravnost smeši Wilsonovo načelo o samoodločbi. Mi vstrajamo in moramo vstrajati pri svojih zahtevah, ker dobro vemo, da ne zahtevamo nič krivičnega. Pričakujemo pa tudi, da bodo razsodni voditelji v Italiji vendar enkrat prišli do spoznanja, da bo mir, ki bi se sklenil po italijanskem poželjenju, ne bi bil nikdar trajen in bi v bližnji bodočnosti zopet prišlo do krvavega spopada.

Ako hoče torej Wilson na podlagi svojega govora v Bostonu res pripraviti narode do tega, da sklenejo mir, ki bi dal svetu končnoveljavno obliko — in da je to Wilsonova trdna in resna volja, o tem ne dvomimo — potem mora prisiliti na ta ali oni način tudi Italijo, da odneha od svojih pretiranih, krivičnih in neutemeljenih zahtev. Italija naj pomisli, da čim več tujega, južnoslovanskega naroda si bo podjarmila, tem večja bo nezadovoljnost med tem zavednim ljudstvom, ki noče nič slišati o Italiji, ampak želi priti v Jugoslavijo.

Še eno željo imamo glede miru: namreč, da se sklene čimpreje mogoče. Vemo, da so vprašanja, ki se morajo rešiti na mirovni konferenci, težavna, vemo, da je treba vsako zahtevo, predno se končnoveljavno uredi, dobro premisliti od vseh strani in iz vsakega stališča, vendar se nam hoče dozdevati, da so gospodje pri zeleni mizi v Parizu vendarle prepočasni in prekomodni. Tedni in tedni so že minoli, a o kakšnem bližnjem miru se še nič dosti ne sliši. Ljudstvo, posebno na meji, že silno želi, da bi vendar enkrat zopet nastopile normalne razmere; kajti šele potem je pričako-

LISTEK.

Predavanje o Cankarju.

Dr. Prijatelj bo predaval v sredo, dne 5. marca ob 5 uri popoldne v dvorani Narodnega doma v Mariboru o pisatelju Cankarju. Vstopnina 2 K. Za dijake in moštvo naše armade prost vstop. Vabimo k obilni udeležbi.

O naših krajepisnih imenih.

(Valje.)

O razmerah v starem Mariboru nam pa dajo ravno tukajšna krajevna imena pristne podatke tako da lahko po njih napišemo celo kratko zgodovino Maribora.

Prvotna naselbina je ležala brez dvoma na levem bregu Drave, ker so obali na desni strani previsoke in prestrme. Z ozirom na to, da je tukaj naraven pristan, je bila naselbina glavna postojanka za splavarstvo in trgovino z lesom. Drava sama dela tukaj kot mogočna reka strateško mejo. Če pa kdo hoče reko prebroditi, je tu najugodnejše izkrcati in mesto napasti. Bilo je torej

za take slučaje pripravljeno in več ali manj utrjeno; sredotočje je bil stari grad, kakor še deloma danes stoji. Tukaj na »mari« so se torej pred vsem »borili«. So bili tukaj premagani ali če je prišel sovražnik od severne strani, potem pa so zasedli zato pripravljene »bore« na višinah, t. j. v prvi vrsti »borbreg« in potem glavni tabor na piramidnem vrhu, ker je bil tam tudi globoki studenec pripravljen, da imajo branitelji vodo, kajti rešitev vodnega vprašanja je šele dalo kaki utrdbi polno vrednost. Jeli je tam kak grad stal, ali so za varnost služili samo kaki vali ali nasipi, tega ne vemo.

Da bi pa bili na piramidnem vrhu kedaj branili prehod sovražnika čez Dravo, je izključeno, ker to v času pušic sploh ni bilo mogoče. Iz tega je sklepati, da je grad stal kot glavno torišče v nižini, torej tik Drave in nikakor ne proti severu na hribih.

Ker je pa bilo tudi na to misliti, da sovražnik ne napade mesta naravnost, temveč iz boka, ali da kraj obide, se je tudi za to skrbelo. Prekrbljena je bila tudi možnost obrambe na »Borbregu«, na piramidnem bregu in na »Branbregu«, ki se je menda po »Brandbergu, Braunbergu« v »Frauenberg« pozneje prelevil, ker sličnih imenskih metamorfiz poznamo na južnem Štajerskem več.

Med »Mariborom, Borbregom« in piramidnim vrhom je pa bila nižina, obraščena z visokim drevjem. To bi dalo sovražniku možnost, približati se višini nevidno na par korakov. Zatorej je bilo za čas nevarnosti enako preskrbljeno, da se takoj poseka, kakor so se sedaj v vojski vsi logi v okolišju trdnjav posekali, kar je pa bilo že tudi v mirnem času določeno. Ta log so torej imenovali »Krčevino«, ker je moral pri vsaki večji nevarnosti biti posekan, in je bilo tako razmerje tudi v drugih mestih, kakor n. pr. pri Ptuj, kjer tudi imajo tik mestnega pomirja svojo »Krčevino«.

Besedo »mar« najdemo v bližini tudi v imenu »Marbreg« (»Marenberg«), besedo »bor« v »Borbregu«, t. j. »Vorbek«, Wurmberg, kakor se danes popačeno izgovarja, in v »Borlu« (»borlj«) t. j. grad Ankenstein ob Dravi južno od Ptuja.

Da je Maribor bil že v najstarejših časih obljubena naselbina po tem imenu, moramo tudi iz tega sklepati, ker jezikovno zelo občutljiv in pri tem konservativen Slovenec vedno odločno reče: grem v Maribor; ko bi pa to bila samo kakra krajina, bi pa rekel: grem na Maribor, kakor reče: grem na Ptuj, na Polskavo, na Hajdin, na Pragersko, na Polensak, na Dunaj (v krajino Donave) itd., drugače pa: grem v Celje, Ljubljano, Gradec, Trst itd. D. Žunkovič.

Naše želje glede miru, so torej: dajte kmalu vsemu svetu pravičen mir!

Današnja konferenca zaveznikov je otvoril Clemenceau z izjave, da se nahaja pogodba za predmir na dnevnem redu konference dne 17. t. m. Iz Londona se pa dne 2. marca poroča o Balfourjevi izjavi, da se bodo pričela mirovna pogajanja že v tretjem tednu meseca marca. Položaj v Nemčiji je obupen. Zavezniki nameravajo umakniti nekatere svoje zahteve, le da se ustvarijo zopet redne razmere v Evropi.

Vsi pomisleki, ki jih nekateri navajajo proti zahtevi po kolonijah n. pr., da imamo za ureditvijo mlade države preveč poslov, da je zahteva po kolonijah imperialistična, da moramo najprej rešiti vprašanje državnih mej itd., morajo odpasti. Vprašanje kolonij je za procvit našega gospodarstva in trgovine življenske važnosti, to vprašanje je ravno sedaj aktualno, ker se bo za daljšo dobo uredilo in ne vsebuje nikakih imperialističnih teženj, ker

Vsi razlogi govorijo tedaj zato, da ne smemo zamuditi ugodne prilike, ter moramo zastaviti vse sile, da si pridobimo primernih kolonij.

Srbi pozdravljajo slovenske poslance. Naši poslanci so bili v Belgradu zelo prijazno sprejeti. List »Epoha« je prinesel slovensko pisan pozdravni članek, v katerem pravi: Pozdravljamo brate Slovence, ki so na najsrajnejšem našem severu

Slovenska banka. Kaker smo že svojčas poročali, je kupila Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani poslojpe v Mariboru, Gosposka ulica (prej Hotel Erzherzog Johann), kjer je ustanovila svojo podružnico. Pozdravljamo ta korak Ljubljanske kreditne banke, to tem bolj, ker je s tem zasiguran razvoj našega trgovstva in obrtništva, in tudi ostalemu občinstvu je dana prilika, da svoj denar pri tem slovanskem zavodu plodonosno nalaga. Opozarjamo cenjene čitatelje, posebno slovenske

trgovca in obrtnike na ta domači denarni zavod, ki je pričel dne 24. t. m. s svojim poslovanjem v omenjenih prostorih.

Gasilnim društvam! Zvezno vodstvo sklicuje v nedeljo, dne 9. marca, ob 2. uri popoldne v Narodnem domu v Celju 7. redni občni zbor z zanimivim dnevnim redom. Zaradi izredno velike važnosti tega zborovanja se pozivljajo vsa tovariška društva, naj bodo ta dan zastopana vsaj po enem odposlancu.

Podravska podružnica gozd. društva v Mariboru vabi na prvo redno zborovanje, ki se vrši v nedeljo dne 9. marca t. l. ob 10. uri popoldne v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru. Dnevni red: 1. Agrarna reforma in naši gozdni posestniki; 2. Pomen združništva za gozdne posestnike; 3. Razni predlogi.

Oddaja barak. Okrajno glavarstvo Maribor razglasa: V Mariboru in okolici je več barak, katere se bodo oddale po določenih cenah kmetom iz sodnijskih okrajev Maribor, Slov. Bistrica in Sv. Lenart v Slov. ger. Barake so različne velikosti; cene barak so približno od 50 do 5000 K. Naši kmetje, ki rabijo takšne barake, naj vložijo prošnje, potrjene od občinskega urada. Prošnje za dodelitev barak je vložiti do najpozneje dne 8. sušca pri okrajnem glavarstvu soba št. 11; tam se dajejo tudi potrebna pojasnila. Ker so nekatere barake velike in se dajo razdeliti, naj se združi več posestnikov za nakup ene takih barak. Ako bode dovolj prosilcev, oddale se bodo barake od okrajnega glavarstva za določene cene pod roko. Lici tacijskim potom se bodo oddale le tiste barake, za katere se bo primernih prosilcev. To je nujno posestnikom naznaniti. Pripomni se, da so se tudi mariborski časopisi naprosili, da priobčijo nameravane oddaje barak. — Okrajni glavar: dr. Lajnsič s. r.

Otvoritev telefonske centrale z javno govorilnico pri poštah Vuhred in Marnberk. Pri poštah Vuhred in Marnberk se je otvorila dne 19. febr. telefonska centrala z javno govorilnico za krajevni lokalni in medkrajevni (interurbani) telefonski promet. Poštni urad Vuhred je uvrščen v medkrajevni vod V 1212 + V 1360, Marnberk pa v novi vod Vuhred—Marnberk.

Poštni oficijantski tečaj. Poštno ravnateljstvo v Ljubljani sporoča, naj se ne vlagajo več prošnje za sprejem v poštni oficijantski tečaj, ker se bodo komaj dosednji prosilci, pri katerih so dani zahtevani predpogoji, mogli sprejeti v prihodnja dva tečaja.

Na šoli za babice v Ljubljani se začne dne 10. marca učni tečaj za babice s slovenskim učnim jezikom. V ta tečaj se sprejmejo ženske, ki še niso prestopile 40. leta svoje starosti in ki so, ako so še neomane, dopolnile že 24. leto ter so učnega jezika zmožne v besedi in pisavi. Poduk je brezplačen. Prosilke se morajo osebno zglasiti pri ravnateljstvu šole za babice v Ljubljani ter prinesiti s seboj krstni in rojstni list, eventualno poročni list, ali če so vdove, smrtni list svojega moža, dalje oblatveno potrjeno npravnstveno izpričevalo, potem izpričevalo uradnega zdravnika pristojnega političnega oblastva, da so zdrave ter telesno in dušno sposobne za uk, potem izpričevalo, da ima jo cepljene koze ali da so iznova cepljene, naposled tudi izpričevala, če jih imajo kaj. Za ta učni tečaj je razpisanih tudi 10 ustanov učnega zaklada po 200 K s pravičnim povračilom za pot sem in nazaj. One ženske, ki hočejo prositi za eno teh ustanov, morajo svoje prošnje, opremljene z navedenimi listinami in z zakonitim ubožnim listom vložiti takoj pri dotičnem okrajnem glavarstvu, oziroma pri pristojni oblasti (magistratu). — Dek. vlada za Slovenijo v Ljubljani.

Pisma v inozemstvo. Poštna uprava ne sprejema priporočenih pisem, naslovljenih v inozemstvo. Navadna pisma se odpošljejo v inozemstvo (torej tudi v Nemško Avstrijo) le tedaj, ako se od dajo odprta in ako je na njih označeno ime in bivališče odpošiljaltejevo. Priporočamo torej, da se v kraje od Špilja proti severu pošiljajo samo dopisnice.

Za Vauhnikov spomenik so se darovali: Karel Černež 20, Feliks Robič 10 in Jos. Kirbiš 10 K. Hvala!

Delavska zavarovalnica. Glasom naredbe poverjenistva za socialno skrbstvo z dne 14. februarja 1919 posluje začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani za vse območje deželne vlade za Slovenijo. Zato se naroča vsem poslodajnikom, naj prijavijo pisme vse svoje v poštev prihajajoče obrate najkasneje do 6. sušca 1919 mestnemu magistratu v Mariboru. Obenem s prijavo je tudi naznaniti, do kdaj in za katere obrate je plačana zadnja premija (prinos), ter priložiti tudi zadnje, še veljavne uvrstitvene odloke (Ein-

reihungsbescheide). Tiskovine za prijave se dobijo pri podpisnem uradu. — Mestni magistr. Maribor, dne 27. svečana 1919. — Vlado komisar: dr. Pfeifer, l. r.

Mariborsko podporno društvo za odpuščene kaznjence priporoča v službo vinorejcem 17 letnega mladeniča, veččega poleg drugih kmetijskih del zlasti vinorejstva. Pojasnila daje ravnateljstvo mariborske kaznilnice.

Naknadna begunska podpora. Pri poverjenistvu za socialno skrb se dan na dan množijo prošnje radi izplačila naknadne begunske podpore. Iz mnogih izmed teh prošenj se da sklepati, da begunci mislijo, da izgubijo pravico do te podpore, če se sedaj ne zglašijo zanjo, čeprav nimajo potrebnih potrdil in dokazil, da bi se jim podpora mogla že sedaj izplačati. To pa je zmotna. Pravica do naknadne begunske podpore ostane ter se zanjo ni treba nanovo priglaševati. Poverjenistvo za socialno skrb je izdalo naredbo, na podlagi katere se more naknadna begunska podpora pod gotovimi pogoji že zdaj izplačevati. Le zato, da pomore nekaterim beguncem, ki žive v bedi, pa morejo jasno dokazati, da jim gre omenjena podpora ter da je še niso prejeli. Vsi drugi dobe to podporo pozneje, ko bo mogoče zanesljivo dognati, kdo ima pravico do nje, pa se mu še ni izplačala. Zato opozarjamo vse begunce, naj ne vlagajo nepotrebnih prošenj, katerih itak ni mogoče vpoštevati, temveč naj počakajo, da se razmere toliko uredijo, da bo mogoče pričeti z izplačevanjem. Če se poverjenistvu za socialno skrb posreči dobiti tozadevne spise od okrajnih glavarstev v zasedenem ozemlju, bo to itak takoj razglasilo. — Poverjenistvo za socialno skrb.

Konjerejem. Deželna vlada za Slovenijo kraljestva SHS je nakupila za Spodnjo Štajersko 60 mrzlokrvnih in 30 vročokrvnih plemenskih žrebcev. Vročokrvni žrebci so se nastavili na postajah (državnih), vsi mrzlokrvni pa se nahajajo v zasebni oskrbi pri zanesljivih konjerejih. Konjerejski odsek je predlagal razdelitev in se je žrebčar na tega predloga držal. Odsek se je držal pri tem razdelitve prejšnjih let ter števila kobil, katera so prišla prejšnja leta v poštev. Število vročokrvnih je bližje dosedanjemu številu, a pri mrzlokrvnih žrebcih manjka 19 do lanskega števila in je torej samoobsebi umevno, da se je moglo število pri vseh okrajih kolikor mogoče enakomerno skrajšati, in da se na nove zahteve sploh ni moglo ozirati. Kakor hitro se bo pa deželni vladi posrečilo kaj žrebcev dobiti, se bo iste getovo pravilno razdelilo. — Spodnještajerski konjerejski odsek.

Priporočamo domačega stavbenika Karla Rojs v Ormožu, kateri je služil štiri leta v vojni kot vojaški stavbenik in je že leta 1908 dovršil državno stavbeno strokovno šolo v Ljubljani. Pri podelitvi koncesije so mu Nemci zelo nasprotovali in se le po enoletnem dreganju poslancev se mu je posrečilo, dobiti koncesijo.

Poziv spodnještajerskim občinam in okrajnim zastopom. Na podlagi sklepa min. sveta je kr. fin. minister v Beogradu z odlokom z dne 17. januarja 1919 odredil likvidacijo (obračun) glede štajerske pokrajine in je imenoval mene predsednikom likvidacijske komisije za Štajersko. Pri obračunu glede zapuščine bivše Avstrije bodo prišle v poštev obilne obveznosti, katere so sprejele naše občine in naši okrajni zastopi z najetjem vojnih posojil in z dotičnimi krediti pri komunalnem kreditnem zavodu v Gradcu. Dvomljivo je, ali so se dotične pogodbe pravilno sklenile, in je zato ležeče v korist vseh poklicanih činiteljev, da se kar najprej dožene obseg, stanje in veljavnost teh obvez naših javnih korporacij. Zato pozivam vsa občinska predstojništva in okrajne odbore oziroma komisarje, da mi javijo tozadevne podatke z navedbo in prepisom tozadevnih sklepov, zadolžnic in dopisov, in da mi navedejo vse podatke, ki so merodajni za presojevanje, ali so se dotične obveznosti na podlagi obstoječih zakonov pravnomočno prevzele. Navesti treba tudi, ali se je celo vojno posojilo oziroma v katerem znesku se je izplačalo v gotovini in v katerem znesku se je najel kredit pri komunalnem kreditnem zavodu v Gradcu. V varovanje javnih interesov se mora opomniti, da je dolžnost vseh odgovornih činiteljev vrednostne papirja (vojna posojila), če bi bili založeni v bankah izven naše države, brez odlašanja dvigniti in varno založiti. Ustna pojasnila se dobe v likvidacijski pisarni v Celju, Šolska ulica št. 21 (prej slov. gimnazija). — Dr. Vekoslav Kukovec, predsednik likvidacijske komisije SHS za Štajersko.

Gospodarski urad za Krčevine in Leitersberg. Občine Krčevine in Leitersberg sta ustanovili gospodarski urad, ki je združen z razdelilnico kart. Da bo tamošnje prebivalstvo lažje dobivalo poceni živila, se bodo nakaznice zamenjale samo pri go-

spodarskem uradu Krčevina Leitersberg. Kruh se bo še naprej delil pri trgovcu Mydlil za v bližini bivajočega prebivalstva; moka, sladkor itd. pa izključno pri gori imenovanem uradu. Pripomni se, da je razpečevalnica tako urejena, da se blago lahko dobi takoj pri dobavi kart. Nastavljanje, oziroma dolgo čakanje je torej popolnoma izključeno.

Slovarček tujih besed je uredil in sestavil Rafael Lestan. Cena lični brošurici znaša 2 K in se dobiva v knjarni Karla Scheidbach, Gosposka ulica 28 v Mariboru. Priporočamo! — Čudno je, da g. Lestam ni izročil svojega dela v razprodajo kaki slovenski tiskarici.

Prepovedane pustne veselice. List »Jugoslavija« piše: »Na Češkem so letos prepovedane vse pustne veselice v dneh 2., 3. in 4. marca. In to pri nas? Mislimo, da se vendar ne bo nihče zabaval na raznih plesih in maskaradah, dočim ječijo naši bratje pod italijanskim jarmom.« Tudi mi se strinjamo!

Mi smo v Mariboru vedno močnejši. Kavarno »Central« v Gosposki ulici je kupil g. Valjak iz Zagreba za 320.000 K. Valjak, ki je bil pred leti gostilničar v mariborskem Narodnem domu, je zaveden Jugoslovian.

Levo nogo je odrezalo v nedeljo zvečer na mariborskem glavnem kolodvoru 18 letnemu Maksu Kugler, doma na Tezni št. 48. Fant je skočil z vozečega vlaka in je prišel pod kolesa. Zdrobljeno ima tudi desno nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer mu bodo odrezali najbrž tudi desno nogo.

Sneg v Ljubljani. Dočim je sneg pri nas v Mariboru popolnoma izginil, je zapadel v petek popoldne v Ljubljani visok sneg. Potrgal je mnogo telefonskih žic.

Dijaška kuhinja v Ptuj. V prvem tečaju tekečega šolskega leta so darovali za to kuhinjo: 400 K okrajni zastop ptujski; 200 zbirka prof. Kolariča na pogrebu župnika Šuta pri Sv. Marjeti 13. septembra 1918; 200 darovali duhovniki na pogrebu župnika Skubersky pri Sv. Marku 17. jan. 1919; 101 K Guček, kaplan pri Sv. Lovrencu na Dr. p., nabrano na gostiji Jurič Kukovič; 100 Janko Arnuš, župnik v Kotmarivesi; Peter Pavlič, kaplan v Hočah, del čistega dobička dijaške prireditve v Hočah 2. febr.; 70 pisarna dr. T. Horvata; 60 Zadravec P., župnik pri Sv. Lenartu, nabrano na gostiji Ferd. Korpar v Osluševcih; 50 Sunčič, kaplan pri Sv. Andražu, nabrano na gostiji Ant. Bezjaka in Verone Poljanec; po 40 pisarna dr. Fermevca, Lenart Franc, trgovec; Povoden Norbert, župnik; 33 K 35 v Jož. Krajnc, kaplan pri Sv. Barbari v Haložah, nabral trgovec Starčič na gostiji Milošič in Dernikovič; 30 Al. Brendič, trgovec; po 20 K: Milan Blass, trgovec pri Sv. Barbari; Fr. Čuček, veletrgovec; Ema dr. Gosakova; dr. T. Horvat, odvetnik; dr. Franc Jertela, odvetnik; Ant. Kolarič, gimn. prof.; dr. Mat. Senčar, odvetnik; dr. Bela Stuhec, okrajni zdravnik; Synek, rev. južne žel.; Turin, postajni nač. juž. žel.; Zacherl Fr., učitelj v Ljutomeru; Zupancič M., posestnica; Peter Zirovnik, kaplan; 12 Kajnih Val., učitelj; po 10: Jak. Arnuš, davčni of., Pavle Dostal, posestnik; dr. Iv. Fermevc, odvetnik; dr. Tone Gosak, odvetnik; Al. Senčar, trgovec; Iv. Peteršič, trgovec; dr. Fr. Šalamun, odvetnik; K. Šegula, inženir; Fr. Toplak, davčni upravitelj; Jos. Zupanc; 8 Sorman, davčni upravitelj; 6 Kaz. Bratkovič, notar; 5 dr. Anton Horvat, koncipient; po 4 K: Ant. Jurca, veletržec; Jos. Slavinec, gostilničar; dr. Anton Stuhec, sodnik; V. Šerona, učitelj; dr. Al. Visenjak, koncipient; 3 Zvoljsky, inženir; 2 Ferše L., vođa davčnega urada; 53 Fr. Časl, kaplan pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, nabrano na gostiji Vogrin-Zorjan; 28 K 50 v Fr. Zacherl, učitelj v Ljutomeru, nabral na gostiji Al. Vaupotič Liza Slavinec v Cezanjevcih; 70 K Jožef Ozmeč, dekan v Ljutomeru, nabrano na gostiji Puconja Matija Sever Marija in Sever Franc-Puconja Terezija v Stročji vasi. — Odbor Dijaške kuhinje se zahvaljuje vsem dobrotnikom ter prosi še daljnjih podpor in sicer totiko bolj, ker je s poslovanjem ptujske gimnazije narasla tudi večja potreba.

Dopisi.

Maribor. Mestni magistrat naznanja, da je moral vladni komisar dr. Pfeifer v nujnih zadevah za tri dni odpotovati in da ga bo dne 4., 5. in 6. marca nadomestoval okrajni komisar L. Klopčič.

Radvanje. Strastni hujskači proti Jugoslaviji so: krčmar Franc Krajnc, posestnikova sina Alojz Pšunder in Tomaž Perc ter kočar Franc Hec. Te agitatorje za Nemško Avstrijo priporočamo našim oblastim.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Ker se zadnjič napovedani shod ni mogel vršiti — radi pretrgane želez-zveze nismo dobili obvestila — se vrši v nedeljo,

dne 9. marca, po rani službi božji shod SKZ v šoli. Govorita: gg. Vlad. Pušenjak iz Maribora in Dragotin Novak iz Ljutomera. Gospodarji in gos podinje, mladeniti in dekleta, pridite!

Veržej. Na splošno željo se vrši v nedeljo, 9. marca, popoldne po večernicah, shod SKZ. Govo rijo gg. poslanci Ozmeč, Pušenjak, Rajh in Drag. Novak.

Črešnjevec pri Radgoni. Naš vnet pristaš in sotruomec Jakob Zemljč v Črešnjevcu št. 110 je bil dne 8. novembra 1918 pri Tridentu na Tirol skem vjet od Italijanov. Z njim vred je bilo na južnotirolsko laški fronti vjetih nad 300.000 Av strijcev. Zemljč je mnogo trpel v vjetništvu. A dne 31. januarja ponoči je s tovarišem Josipom Bovha iz Vrač pri Kozjem ušel iz vjetništva ob Piavi. Celih 12 dni sta junaka bila na begu ter sta 13. januarja po neštevilnih zaprekah srečno dospela čez visok Javornik v Ljubljano. Zemljč obširno opisuje svoje dogodljaje v vjetništvu in na begu. Žal, da rati skromnega prostora, ki ga ima mo sedaj na razpolago, ne moremo spisa objaviti v celoti.

Ptuj. Brata Vošnjak iz znane narodne družine sta otvorila v hiši poleg okrajnega glavarstva trgo vino z usnjem, čevlji in surovimi kožami. Imata v zalogi najboljšo podplate in usnje za konjske oprave. Priporočamo narodno trgovino.

Breg pri Ptuj. Tukaj se vrtil vse po starem, le v šoli je že nekaj novega. Starim je to naj večja tolažba, ker se ni nikjer videti lepih, novih slovenskih napisov, ki bi motili stare nemškutar ske hujskarije proti Slovencem, ki potrpežljivo ča kajo, kedaj bodo neki pomrli tisti občinski odbor niki, katerim se vedno roji po glavi Willi. »Ach, wie ist's möglich dann, daß ich dich lassen kann...«, to je srčna pesmica naših frajlic s sloven skim imenom ki nikakor ne marajo slišati, da se morajo dati nazaj vkradene stvari. V šoli so kradli nam slovenske otroke, tega sedaj ne bo več na Bregu. Kdor pa bere svoje rodbinsko slovensko ime, naj da sebe nazaj slovenskemu narodu! To poštenost zahteva! Kdor tega noče, kdor hujška in hujškače okoli sebe zbira — le pogledite v Stra schillovo in županovo gostilno! — Tisti naj s Ko som vred zapoje: Moß ich denn zum Städtle hi naus... in mi Slovenci ostanemo tukaj svobodni v naši Jugoslaviji.

Celje. V nedeljo, dne 16. febr. se je vršil usta novni občni zbor celjske podružnice slov. kmetijske družbe. Shod je bil zelo dobro obiskan. Shod je vodil v imenu pripravljalnega odbora dr. A. Božič, udeležili so se ga ravnatelj Belle, ter inženirja J. Lah in A. Tavčer od Slov. kmetijske družbe v Ljubljani. O stanovski organizaciji kmetijstva je podal kratek pregled dr. Božič. Za njim je poro čal g. inženir Lah o nalogah in o delovanju Slov. kmetijske družbe v Ljubljani. Govorili so še: in ženir Lah, ravnatelj Belle in tajnik Lesničar. Pri volitvah je bil izvoljen predsednikom podružnice bivši državni poslanec in veleposestnik Evgen Jarc, namestnikom dr. Božič, v odbor: posestniki: Janez Gnilšek, Janez Samec, Jožef Pišek, Anton Fazarič, Anton Reber, Ignac Cajhen in Anton Kolenc. Podružnici, ki obsega občine Celje, Celje okolica, Šmartno v Rož. dol., Teharje in Svetina, je pristopilo dosedaj okoli 100 udov. Zanimanje za podružnico je zelo veliko. Določilo se je, da se naj udje oglašajo takoj v prih. dneh za galico in apneni dušik ter druge kmetijske potrebščine pri tajniku Janko Lesničarju v Zadržni Zvezi v Celju, Šilerjeva ulica št. 3 nad Zvezno tiskarno. Ravno tam se sprejema priglasje k podružnici.

Državna posredovalnica za delo, podružnica za Maribor in okolico. V preteklem tednu od 22. II. do 1. III. je iskalo delo 153 moških in 35 žens kih delavnih moči. Delodajalci so iskali 527 moš kih in 16 ženskih moči. Posredovanj se je izvršilo 16. Delo iščejo: 1 ekonom, 2 šafarja, 1 majer, 1 logar, 2 hlapca, 8 rudarjev, 1 vrtnar, 1 kamno sek, 8 ključavničarjev, 2 kovača, 1 kotlar, 1 me hanik, 1 elektromonter, 2 mizarja, 2 šoferja, 1 sodar, 1 tapetnik, 1 pivovarnar, 2 mlinarja, 1 ku har, 4 mesarji, 5 pekov, 1 slaščičar, 10 natak arjev, 1 hotelski sluga, 2 tesarja, 1 zidar, 1 zidar ski polir, 1 steklar, 1 pleskar, 2 mašinsti, 1 ma gaciner, 15 trgovskih pomočnikov, 1 natak arica, 4 tovarniške delavke, 2 kontoristini, 2 prodajalki, 9 postrežnic, 1 varuška, 1 kuharica, 1 sobarica, 1 gospodinja in 5 privatnih uradnic. — V delo se sprejmejo: 3 hlapci, 1 zidar, 1 vrtnar, 500 drvar jev, 1 zobotehnik, 2 mizarja, 2 dninarja, 4 dekle na deželo. — V uk želijo vstopiti: 3 ključavničar ski učenci, 1 mizarjski učenec, 1 trgovski učenec. — V uk se sprejme: 1 slikarski učenec.

Posamezne številke „Slovenskega Gospodarja“ in „Straže“ stanejo od 1. oktobra naprej v razproda ju 20 v, brez ozira na to, ali imajo 4 ali 8 strani!

Posestvo. Lepo posestvo na prodaj, okrog 40 orolov dobrega semljišča, ve lik sadonosni meri okoli 2 in pol orala, prve vrste vinograd, njive, travnik, lepa huta, lepa hiša in hlev itd, vse kakor stoji, je v bližini št. Ilja v Slov. gor. Vpraša se pri g. Henrik Majer, št. III v 81. v. cor. 326

Služkinja, nad 20 let stara, išče slovenska, krščanska ob telj v Mariboru. Ponudbe pod „Služ kinja“ na upravo lista. 384

Začasna pisarniška moč (tudi ženska) se tako sprejme. Ponudbe naj se pošljejo na u pravo pod „K. H. M.“ 387

Razpisuje se služba organista in cerkovnika pri Sv. Marijeti niže Ptuja. Plača po do govoru. Služba se lahko nastopi takoj. Županijski urad Sv. Marije niže Ptuja. 388

Pomožni delavci za betonška dela se sprejmejo. Naslov: Payer Swaty, Bismar kova c. 5, Maribor. 394

Vojaška realka

v Mariboru sprejme enega izurjenega kleparja in enega mizarja. Predstaviti se je o sebn v vojaški realki. 351

Razprodaja manufakture! Trgovci Sp. Stajarske za en dan v Ljubljano. Na Francovem na brežju 1 v Ljubljani (Filipov dvo rec) prodaja že nekaj dni različ no manufakturno blago pod la stno ceno. Dokler je kaj v zalogi je mogoče nakup v poljubni mo žini, pri večji kupitji za trgovce snaten popust. Edino ugodna pri lika še nekaj dni. Ne zamudite!

Strojepisec - začetnik

išče primerne službe kjer bi se mogel popolnoma izučiti vseb pisarniških del, delal bi brezplačno samo da bi se mogel zanesljivo učiti, pišem slovenski in nemški. Kežman Franjo, pri Ivanku Šušter Gornja Radgona 4. 353

Več vagonov

kislega zelja proda živino rejska zveza po 80 v kg Ponudbe na: živinorejsko zvezo, Homec, p. Radomlje, Kranjsko. 382

Vso oskrbo se išče kje na deželi za 3 mesece stare ga dečka. Cvitanic, Viktoringhofa ul. 13, Maribor. 385

Učenka. slovensčine in nemščine zmožna, sprejme v papirno trgovino Ivan ka Weixl, Gosposka ulica št. 33, Maribor. 386

Posestvo,

malo ali srednje velikosti se išče za v najem. Več se iz ve pri upravi lista. 356

Oseba,

vešča stenografije in stroje pisja, slovenskega in nem škega jezika zmožna, želi službe v p.sarno ali trgovino 361

Za špeh, mast in

meso lahko dobite 2 para novih visokih moških škor njev ter zimsko suknjo pri g. Schell, Maribor, Šilerjeva ulica 8, prtl. levo. 374

Stavbena trdnja Karel Roja, v Ormožu sprejme risarja absolviranca strokovne šo le, lahko je invalid, pač pa smo žen samostojno voditi delo, ene ga zanesljivega delovodjo ali po lirja več zidarjev, težakov, učen cev in žensk, akordanta za delo nje zidne opke. Zglasiti se je o sebn ali pismeno v Ormožu. 360

Enonadstropna hiša

na prometni cesti z dvema trgovinama, lep vrt ali stav beni prostor se takoj proda. Koroška c. 64, Maribor. 308

Ponošene obleke

najraznovrstnejše iz dobrega sukna za moške in enske se prodajajo po skrajno zni žanih cenah. Maribor, Dravska ul. 15, pri starem mostu. 369

Zelini

kupiti majhno posestvo. Po nudbe na: J. J. Sv. Lenart v Slov. gor. 310

Zlata

ovratna verižica in uhani, svilnata obleka roza-barve, lep service za kave, zelena zavesa iz ovčje volne, črna jopica, siva in bela obleka, razne bluze, predpisnike, pe rilo; nogavice, čevlje za dom rute, spodnja krila, posteljna odevja, velika omara za ob leke, velika banja za perilo, škafi, lonci za mest, vinske steklenice, železna posoda, majhen železni štedilnik, eve tlična miza prod za denar in živila gđc. Schmidl, Ko roška cesta 18/I, Marib. 341

!! Karbid !!

Najfinejše vrste karbida ter karbidne svetilke iz čistega cinka in velika izbira kar bidnih gorilnikov se dobi v trgovini

Karel Saria, Maribor. Za trgovce znižane cene pri večjih naročilih. 250

Milo

za pranje v trdih kosih, dob ro kakor Schichtovo razpo šilja po povzetju ali če se denar naprej pošlje kg po 15 K, 3 kg za 43 K 6 kg za 84 K. Josip Batič, Litija, Kranjsko. 296

Pekarija

v večjem industrijskem in prometnem kraju kupim ali pa vzamem v najem. Ponud be pod „Pekarija“ na upra vo lista. 383

Franc Nemec

podobar in pozlatar pri Sv. Duhu p. Sv. Jurij ob Ščav nci, se pri priporoču č. du lovščini in drugim za izde lovanje oltarjev, vsake vrste podob, velikih križev ob ste zah, paevzamem tudi popra vila. Po naročilu se dobijo tudi okraski za mizarje. 370

Sukaneo. Kdor potrebuje črni in beli cvrni 400 m, se dobi se K 7-50 naj ta koj naroči pismeno. Maribor, poštni predal 89. 391

Krojašk. pomočnika

kteri zna hitro in dobro de lati proti stalni in dobri pla či ter učenca iz poštene hi še sprejme takoj Alojzij Ar beiter, krojaški mojster v Marib. Dravska ul. 15 368

Več vozov

krmilne pese, strniščne repe in navadne pese za živino se po ceni proda. Naslov; Oskrbništvo drž. trsnice, Zer kovci pri Mariboru. 380

Zveplo za sode 1 zavoj 20 kosov stane K 8-50. Naroči se pismeno. Maribor, poštni predal 89. 391

Male električne centrale za razsvetljava

na bencin ali vodni obrat, z akumulatorji ali brez njih. Prenesljive, prevozne in nepremične električne naprave v vso svrhe. Oprema z lučjo, neodvisna od central v mestu ali na deželi. Razsvetljava posestev, vil, gostiln, žag in to varn — Industrija za razsvetljava dr. z. o. z.

Maribor ob Dravi. Gosposka ulica 5.

I. jugoslovanska tovarna kopit in drugih lesnih izdelkov

Loka pri Žusmu, Štajersko,

se priporoča za dobavo kopit in prosil na naročila na gor nji naslov. 362

Gustav Pirchan, Trgovec v Mariboru, Gosposka ulica

prodaja pod polovično nakupno ceno na debelo in drobno papirno blago, Blandrud in Glattblau.

Brata Vošniak,

trgovina z usnjem in surovimi ko žami ::PTUJ:: v hiši poleg okr glavarstva (prej trgovina Lenart) 395

podplati, notranje usnje, zgornje usnje črne in ru javo, likanec, (usnje za konjsko opravo), cepljeno usnje za gamaše, elegantni box-calf in che vreaux čevlji, pol čevlji, — čevlji iz telečjega usnja, navadni čevlji iz rujave kravine, dreta — podplatni čevki — platno.

Čevljarski mojster Viktor Šenk. Lenauga sse 12. v Mariboru naz nanja, da je zopet otvoril svojo čevljarsko delavnico in se priporoča za obilen obisk. 283

Pozor!

Vsak posestnik ter poljedelec si naj preskrbi pred rabo potrebne stroje ter pripravo. Posebno za letošnjo rabo pri poročam, si čim prej preskrbeti potre bne stroje, ker blago primanjkuje ter cene vedno višje, vzlic velitega po manjkanja surovin ter visokih delavskih plačil. — Priporočam k nakupu različne stroje, posebno: mlatilnice, vitelne, slamoreznice, sejalne stroje, kosilne stro je, pluge, plečke, žitne čistilne mlne, žitne odbiralnike, tri jerje, koruzne robkarje, sesalke, gnojnične črpalke, kotle itd. Posebno pa k nujni nabavi vseh vrst drobilnih mlinov ter izvrstnih močno pocinkanih brzoparilnikov v vseh veli kostih, kakor tudi izvrstne šivalne stroje. Vsak posestnik se naj obrne name zaupno glede pojasnila, kar se točno in brezplačno izvrši IVAN HAJNY, Maribor ob Dravi, Teget hofova ulica 45, nasproti glavnemu kolodvoru. 316

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke

MARIBORU.

Delniška glavnica K 15,000,000.

Rezervni fond nad K 4,000,000.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Po sreduje nakup in prodajo vrednostnih papirjev in izvršuje brzna naročila najtočneje. — Daje

predjume na vrednostne papirje in blago. Es kontuje in vnovčuje menice. — Dovoljuje kre dite v vseh oblikah. — Poslovno mesto raz redne loterije. 350